

llibertat

òrgan oficial antifeixista del consell municipal

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Carrer de Barcelona, 13 — Telèfon n.º 255

ANY III — Mataró dijous 15 setembre 1938 — NUM. 666

NÚMERO SOLT: 30 cts.
SUBSCRIPCIÓ: 4.00 PESSETES MES

Tot per al front

Materials i matèries no poden estar inactius.

Brigades de Recuperació

La batalla de l'Ebre

Els combats de l'Ebre segueixen ocupant el primer pla de la nostra actualitat militar. La ferma resistència davant la qual s'estavella l'ofensiva dels invasors suscita tanta admiració en els observadors imparcials i tanta ràbia impotent a l'enemic, com la brillant operació, model d'audàcia tàctica, que va permetre el pas del riu i l'ocupació fulminant d'un territori considerable. Aquell episodi, sobre el qual s'ha escrit ja molt destacant la seva importància a les circumstàncies que el feren possible, si bé queda per dir encara el més interessant, té ara el seu complement, no menys eloqüent i alligonador, en la defensa del terreny conquistat davant al contratac enemic, anunciat als quatre vents com a gran ofensiva d'efectes immediats.

**

En aquest mes i mig s'han vingut a terra moltes coses al front de l'Ebre. Però res amb tant d'estrèpit, segurament, com les últimes «novetats tàctiques» italo alemanyes.

L'operació de l'Ebre brindava a l'enemic ocasió d'experimentar les «innovacions» introduïdes en les recents maniobres italianes, amb el vist i plau alemany, a la seva tàctica de pilonejament per artilleria i aviació conjugada amb les anomenades pretenciosament «cops d'ariete», a càrrec de forces ràpides de xoc.

Els italians pretien haver superat, o millor encara, perfeccionat, a Espanya la vella fórmula de que l'artilleria conquista i la infanteria ocupa. Presentaven la intervenció de les seves unitats com a model d'agilitat i audàcia, superant la tàctica germana de l'empenta colossal, que ho confiava tot més a la massa dels assaltants que a la destresa de moviment i a l'impetu individual de «cada camisa negra», com digué Mussolini.

Res més fals, no obstant, que les pretensions mussolinianes, forjades al calor d'èxits fàcils. Els italians no entraren en tromba a Santander, ni a Màlaga, ni assoliren d'aquesta forma cap de les victòries de que es jacten i que els generals espanyols del costat de Franco no els hi discuteixen. Els seus èxits circumstancials foren deguts a altres causes, que ells no ignoren i que res tenen que veure, amb els problemes operatius.

Però, malgrat tot elaboraren teatralment una teoria, pretenint basar-la en les seves experiències de la nostra guerra. Per a posar-la a punt realitzaren a primers d'agost unes grans maniobres a les muntanyes dels Abruzzos, molt més importants, no cal dir que els monts de Gandesa i serres properes. La premsa feixista acollí els seus resultats amb gran eufòria. Segons ella demostraven res menys que «Itàlia posseeix un exèrcit capaç de forçar la guerra amb decisió ràpida». La innovació més important consistia en emprar la Divisió binària, que «deu llançar-se sobre un sol punt de la resistència enemiga com un martell, fins que es trenqui tot el sistema de defenses enemigues». L'èxit d'aquestes forces estava assegurat en l'emprar previ del pilonament de

les posicions adversàries per grans masses d'artilleria i aviació. La Premsa feixista desbordava la seva alegria per la troballa, pomposament denominada «la teoria mussoliniana de la victòria ràpida», i deia: «el resultat dels exercicis es considera tan satisfactori pels tècnics militars, que cal esperar la immediata reorganització de tota la infanteria italiana en aquest sentit».

Però una cosa és muntar a l'aire lliure una representació d'òpera posant al seu servei un gran aparell de propaganda per a impressionar ingenuus, i altra molt diferent portar al taulell de la batalla de la veritat el que és fàcil fer quan l'enemic no passa d'ésser un element teòric.

Els italians han volgut portar a l'Ebre les seves últimes innovacions. Les posicions espanyoles han estat bombardejades incessantment per la artilleria i l'aviació, fins al punt de modificar moltes vegades la configuració del terreny. I després han vingut els cèlebres atacs «en ariete», que, certament, havien estat emprats ja a Llevant, encara que sense els últims tocs rebuts en els Abruzzos.

Però el resultat està a la vista de tots, i no proclamats per nosaltres, sinó confessats pel cronista italià Barzini, el qual ho veu i té que explicar als seus lectors que els èxits assolits en les maniobres no es produeixen en els fronts.

Barzini no té més remei que confessar en el «Popolo d'Italia» el fracàs rotund de la tàctica italiana davant la resistència indomable de la infanteria espanyola i diu en les seves cròniques del 5, 6, 7 i 8 de setembre:

«L'enemic havia preparat formidablement les seves posicions. Les línies fortificades, ben emmascarades, es succeïen en profunditat. Cada eminència del terreny és un reducte. En tots sentits es creuen profundes trinxeres, estretes com esquerdes, sobre les quals el bombardeig no pot ésser eficaç». «A més, l'enemic ha preparat defenses en contra pendent, invulnerables al tir, disposades a entrar en acció per sorpresa, quan la cima sigui assaltada.»

«No resta cap espai que els tres creuats de varies posicions enemigues no puguin tocar hermèticament.» Hi ha posicions enemigues pràcticament invulnerables.»

Barzini es ven en el compromís de tenir que dir al seu «Duce» que aquí no són possibles els famosos «cops d'ariete», i afegeix:

«No es pot parlar de trencament de fronts, perquè en un terreny organitzat en profunditat, el front no té límits.» «Els obstacles es presenten un darrera l'altre, en una sèrie ignita.»

«Les posicions enemigues són cada vegada més difícils d'atacar. Els combats es converteixen en un treball de paciència.»

A l'escuder periodístic de Mussolini no li diu res la possibilitat de fortificar en la profunditat que ell pretèn que ho ha estat durant el curt espai de temps que les nostres tropes porten al Sud de l'Ebre, com tampoc que

Txecoslovàquia, poble de joventut

D'un article de «La Rambla» en copiem aquests fragments:

Però el que evidentment resulta sobre tot massa negligit és el fet que Txecoslovàquia és un país de joventut. Un dels països — al costat de la URSS — que té una de les joventuts més fortes i coratjoses del món. Una de les joventuts de millor formació esportiva, cultural i patriòtica. Una de

els abusos de l'artilleria i les bombes de l'aviació, tan pròdigament emprades, no assoleixen desallotjar les posicions, ni tan sols el fet de que el nostre sistema defensiu resisteixi l'«ariete», el faci ineficaç i acabi quasi sempre per destruir-lo.

Però tot això deuria fer-ll comprendre que el nostre Exèrcit, el mateix que posseïx audàcia tàctica i capacitat tècnica per a operacions com el pas de l'Ebre, està perfectament preparat per a la defensa activa, que no solament resisteix, sinó que contraataca, perquè ha sabut capacitar-se en els períodes de treva i perquè els combatents que el formen no tenen por al món.

I hauria de fer veure sobre tot, el mateix a qui a Berlín, que s'emportà a Franco perquè veïés les meravelles de les «innovacions tàctiques» italianes, que el fracàs d'aquestes, davant la resistència del nostre Exèrcit, es deu a una cosa molt senzilla i molt clara: «a la superioritat de l'infanteria espanyola».

Els invasors ho presenten, malgrat tot, com presenten la seva derrota final i tenen una sensació d'impotència que es reflexa en aquesta frase del mateix Barzini: «Mirant la muntanya immensa i escarpada, la sombra de la qual envaeix la vall durant diverses hores del dia, es té la sensació d'una pesadilla.»

(Del «Bullest Decenal» de la Secció d'Informació de l'Estat Major de l'Exèrcit de Terra).

les joventuts que té una influència més decisiva en la marxa del seu país, i que és el que infon un tremp més temible al seu exèrcit i una major audàcia a la seva aviació.

Tots hem sentit parlar dels sokols. De llurs magnífiques gestes esportives, de llurs grans desfílades. Però cal tenir ben present que els sokols no són solament una organització esportiva. Són, sobretot, una organització patriòtica. Una organització nascuda d'un gran ideal patriòtic, precisament. D'un gran ideal patriòtic, en el millor sentit del món, que consisteix, no pas a fer un poble de conquistadors, ni de minories selectes, sinó un poble que posi totes les virtuts seculars al servei de crear una gran cultura i un benestar general. Així el tracte, entre els sokols, és estrictament germanívol. No cultiven solament els esports, sinó també les cançons, les danses i la música. Són saturats de les millors i més sanes tradicions del país. El seu mateix nom de sokols significa falcó. Nom amb el qual, en els canis que lloen les gestes nacionals, són designats els herois. I llur emblema és un falcó amb les ales esteses.

Per adonar-se de l'empenta i de la pujança de l'organització dels sokols, de com el seu esperit encarna l'esperit del país, basta només tenir present que, de disset membres que eren en formar-se, han arribat avui, entre minyons i nois, a un milió.

El seu esforç és dirigit sobretot, a retrobar-se ells mateixos, a fer reviure les antigues virtuts i qualitats. I, sobretot, a desgermanitzar-se Masaryk, el president inoblidable, aconseguí fins desgermanitzar la filosofia. Car els txecs saben que Alemanya no és sols per la força que voldria dominar-los, sinó també per l'esperit.

És fàcilment comprensible que un poble així, saturat alhora de joventut i de tradició, un poble que ha passat d'anysades glorioses a segles estúpides de desnacionalització, no es deixarà fàcilment abatre un altre cop. Els txecs no oblidaran mai que llur renaixença va ésser possible gràcies a la derrota alemanya, a l'esfondrament

Atenció, Empreses Collectivitzades!

El Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya publicava, el dia 9 del corrent, un Decret del Departament d'Economia, en l'articulat del qual hi consta el que segueix:

Art. 6.º En l'ordre comptable i financer de l'empresa, és de la competència de l'interventor, el següent:

a) Autoritzar amb la seva signatura tots els documents que signifiquin disposició o mobilització de cabals.

Art. 14.º A partir de la data de la publicació d'aquest Decret al DIARI OFICIAL els interventors-delegats en exercici adaptaran llur actuació a les normes ací establertes. Pel que es refereix a la signatura de documents que impliqui mobilització de cabals, caldrà registrar les signatures al Negociat de Legallitzacions del Departament d'Economia i les Banques i establiments de crèdit deixaran d'admetre paper que no porti aquest requisit, trenta dies després de la publicació d'aquest Decret.

En conseqüència, els Delegats de la Generalitat a les Empreses Bancàries i Institucions d'Estalvi de Catalunya hauran de tenir cura que, a partir del dia 9 de maig propiament, sigui complementat l'esperit i lletra del que queda ordenat pel Decret de referència.

Barcelona, 15 d'abril del 1938.

El Cap del Servei Tècnic del Crèdit i de l'Estalvi

Banca Arnús - Banc Espanyol de Crèdit - Banc Hispano Colonial - Banc Urquijo Català - Majó Germans, Banquers - Caixa d'Estalvis de Mataró.

de la qual van contribuir els txecs de una manera decisiva, al costat del poble rus. Els falcons txecs, estiguen-ne segurs, al són agredits, faran honor a llur nom, a llur tradició i a llur joventut. Alemanya es trobaria amb un poble fort i animós que no es deixaria ajupir.

De Teatre

De l'aconteixement líric-benèfic pro Hospitals Militars de nostra ciutat

Conforme avançarem, demà diven dres a la nit tindrà lloc el Teatre Clavé i organitzat per l'Agrupament de Espectacles Públics l'extraordinària funció lírica esperada amb interès per tots els aïmants de l'art líric. Serà representa la formosa obra, el sainet líric en dos actes i cinc quadres, lletra de Sevilla i Carreño i música de l'eminent Pau Sorozabal, titulada «La del manojo de Rosas». Els principals papers tal com ja indicarem, han estat confiats a notabilíssims artistes. Marc Redondo, el cantant de les extraordinàries facultats; l'excel·lent cantant Na Maria Teresa Planas, que sap imprimir al seu treball el segell propi de l'art més atraçtu; Joan Arnó, artista matoroní, tenor notable de veu exquisidament agradable. Segueixen també amb mèrits Adela Garcia i l'actor i popular Manolo Rubio i altre seleccionat personal. Una nodrida orquesra composta de 30 professors i sota la direcció del mestre Josep Ortiz de Zárate. Es començarà amb la representació de l'obra dels germans Quintero «El Chiquillo».

Segons hem pogut assabentar nos és tant l'entusiasme i espectacular que ha despertat la representació i especialment per llur ennoblidora finalitat digne de tot recolzament, farà que el nostre primer col·leu es vegi curull de concurrència.

B.

Informació local

CLIPÓ DELS INVÀLIDS. — En el sortej efectuat el dia 14, el premi de vint-i cinc pessetes ha correspost al número 506.

Els números premiats amb tres pessetes són: 006, 106, 206, 306, 406, 606, 706, 806, 906.

—OXIGENANTE DE CARBONES, produït Científic Tècnic reconegut com el més formidable progrés de la termoquímica aplicada a la combustió. «Oxigenante de Carbones» estalvia quasi el 50 per cent de combustible. Es aplicable a tota classe de carbons i llenyes (alzina, pl, plàtan, etc., etc.). Es ven a totes les Droguerías, Ultramarins i Ferreterías.

Dr. R. Perpinyà - Oculista

AJUDANT DEL DOCTOR LAPERSONE DE PARIS

MATARÓ

B. Durruti (St. Agustí), 55
Dissabtes, de 9 a 1

BARCELONA

Provença, 185, 1.er, 2.ª entre Arribas i Universitat

De 4 a 7 tarda

TELEFON 79854

C. A. D. C. I. (Delegació de Mataró) Comitè d'Ajut al Combatent

Es prega als familiars dels socis d'aquest Sindicat que estan en files, que passin per les nostres oficines Rambla de Castelar, 38, 1.er, tots els dies de 6 a 8 de la veïlla fins el dia 17 inclusiv amb l'adreça de l'interessat, perquè la nostra Casa Central els enviarà un paquet d'ofrena amb motiu del 11 de setembre.

Per la Junta

El Secretari, Francesc Albareda

—Les restriccions que a la indústria ha imposat la manca de materials, fa que manquin forces articles d'ús domèstic. La Cartuja de Sevilla, però, encara segueix oferint als seus clients un bon assortit d'aquests articles necessaris per a la casa o per a fer un present de bon gust.

PÉRDUA. — Dies passats, es suposa que en el trajecte des del camp de l'luro al Cafè de l'Unió de Cooperatives, es va perdre un impermeable de pell, color marró, per a nen de 9 a 12 anys. S'agrairà la devolució al carrer de Pep Ventura, 2, pls.

DEPARTAMENT DE LA POLICIA MUNICIPAL. — En aquesta Oficina hi ha dipositat un moneder el qual conté una tarja a nom de Maria Agell, adreça Madoz, núm. 1, restant a la disposició de qui acreditï ésser-ne propietari.

També hi ha dipositada una cartera la qual conté una quantitat en billetes,

restant a la disposició de qui acreditï ésser-ne propietari.

CONSELLERIA DE GOVERNACIÓ I ASSISTÈNCIA SOCIAL. — **Avís.** — Els familiars del Soldat de la 135 Brigada Mixta, Sadurn de la Fuente, són pregats de passar per les oficines d'aquesta Conselleria (F. Lairet, 5), per tal d'assabentar los de un assumpte que els interessa.

Mataró, 15 de setembre del 1938. — El Conseller Regidor de Governació i Assistència Social, Josep Serra.

NOTA DE LA CONSELLERIA-REGIDORIA DE CULTURA. — **Matrícula d'Ensenyament Primari.** — Des del proper dijous dia 15 fins el dia 28 del present mes, ambdós inclusiv, restarà oberta la inscripció de matrícula per a tots els infants que vulguin assistir als Grups Escolars de la Generalitat, núm. 1 (Campalans), número 2 (Natura), núm. 3 (Lluís Bello),

núm. 4 (Plató), d'aquesta ciutat, durant el curs de 1938-1939 que començarà el dia 1.er d'octubre proper.

La inscripció s'efectuarà a les oficines d'aquesta Conselleria de Cultura, baixos de la Casa Consistorial, tots els dies feiners de 9 a 13.30 i de 16 a 19, excepte el dissabte que serà únicament de 9 a 13.30.

Mataró, 9 de setembre del 1938. — El Conseller Regidor de Cultura, Josep Rabat i Simón.

Fent l'aportació del material inservible, també contribuiràs a guanyar la guerra.

Brigades de Recuperació

Llegiu

LLIBERTAT

Informació del dia

Barcelona

Comunicat oficial d'ahir

EXÈRCIT DE TERRA

FRONT DE L'EST. — A la zona de l'Ebre, l'enemic, que sofrí, en els seus intents d'ahir, un terrible desgast, reorganitza les seves delmades tropes, i avui ha limitat la seva activitat a tiroteigs i canoneigs poc intenses.

FRONT DE LLEVANT. — Ha estat totalment rebutjat un cop de mà a les nostres posicions del sector de Caudiel.

FRONT DEL CENTRE. — A la carretera d'Extremadura ha estat volada una mina pròpia i els nostres soldats han ocupat l'embut produït per l'explosió, en el qual es mantenen tenaçment.

ALTRES FRONTS. — Sense novícies d'interès.

AVIACIÓ

A les 23.58 hores d'ahir, aparegué, en territori francès, a tres quilòmetres de Cèrbère, un hidro estranger. Localitzat pels reflectors francesos, les bateries instal·lades a les proximitats de Cèrbère feren alguns disparos contra l'aparell, el qual fugí vers el mar.

També, a primeres hores de la nit, dos hidro, procedents de Mallorca, bombardejaren alguns punts al Sud de Barcelona.

La fabricació del lleixiu

El Diari Oficial de la Generalitat publica una ordre d'Agricultura on es disposa que els Agricultors i Sindicats Agrícoles que es dediquen al

conreu de l'ametlla tenen l'obligació de cremar la clofolla verda de l'ametlla per tal d'aprofitar-ne les cendres per la fabricació de lleixiu. — Fabra.

El Comitè d'Ajut a Espanya

Aquest matí, sota la presidència del senyor Martínez Barrio, s'ha reunit el Comitè d'Ajut a Espanya. — Fabra.

Penyores

Per infracció de les normes de racionament els Tribunals permanents de guàrdia continuen posant penyora; avui han estat imposades diferents penyores de 5.000 i 3.000 pessetes.

El Tribunal de guàrdia de la Seu d'Urgell han estat imposades dos penyores de 15.000 pessetes a Josep Gellida i Francesc Tudela Querf. — Fabra.

Notes de la Generalitat

El President de la Generalitat ha passat el matí en el despatx de la residència preparant la tasca pel pròxim Consell. — Fabra.

Estranger

La situació internacional L'entrevista Chamberlain-Hitler

Conferències

PARIS. — El President del Consell senyor Daladier conferencià ahir matí amb el ministre d'Affers Exteriors senyor Bonnet. — Fabra.

PRAGA. — Lord Runciman ha celebrat una entrevista amb el diputat sudeta Nevir. — Fabra.

La premsa alemanya i l'entrevista Chamberlain-Hitler

BERLIN. — Tota la premsa alemanya publica a grans titulars la notícia de l'entrevista entre el Führer i el primer anglès. La majoria dels diaris reconeixen que el gest de Chamberlain pot contribuir a aclarir la situació.

Tots els diaris multipliquen les informacions referents als incidents ocorreguts a la regió sudeta. — Fabra.

Comentaris de la premsa francesa

PARIS. — Pot dir-se que tota la premsa francesa elogia l'intent de Chamberlain a favor de la pau.

«L'homme libre» assegura que Chamberlain com l'home fort que té raó i no tem les conseqüències dels seus passos.

A «Le Populaire», Lleó Blum escriu que la noble audàcia de Chamberlain, sigui la que sigui la fi de l'aventura, posar fins a cert punt audaç i temerària, mereix l'agraïment de tots els que deslignen el manteniment de la pau.

«L'Oeuvre» afirma que són poques les esperances sobre el resultat pràctic del viatge del primer anglès.

«Le Figaro» per la seva part afirma que el viatge de Chamberlain ha estat un èxit personal per Hitler, però el poble alemany ha de procurar que la resposta del Führer sigui comprensiva i no defraudi les darreres esperances per al manteniment de la pau.

«L'Epoque» afirma que al bé és veritat que els perills actuals es mereixen el sacrifici de l'amor propi, cal també tenir en compte que per salvar la pau immediata no és convenient donar una prima a la cobejança de certs Estats. — Fabra.

Desmentiment

PRAGA. — L'agència C T K desmenteix la notícia de la detenció d'alguns diputats sudetes, notícia que ha estat publicada pels diaris alemanys. — Fabra.

El comiat a Chamberlain

LONDRES. — Chamberlain ha estat acomiadat per la multitud que l'ha victorejat. Entre els que han acompanyat-lo hi figuraven lord Halifax, Protin i el representant del Reich. — Fabra.

Chamberlain ha emprés el vol

LONDRES. — A les set i cinquanta minuts el Primer anglès ha sortit de la seu del Primer anglès ha parit amb l'avió del tipus més modern de la companyia aèria en direcció a Munic. — Fabra.

Per braguers, faixes,
mitges, aparells orto-
pèdics i demés

Preus reduïts

Casa Català

F. Galan, 322

Mataró

Hostal Bonaventura Durruti

esplèndid servei de coberta i a la carta
Gran saló per a Banquets i Festes
Habitacions amb aigua corrent
i quartos de bany
Garatge en el mateix Hotel

R. Durruti, 1 Forni Galan, 377 Telfon 128